

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 65 (5)

IZDAN 15. OKTOBRA 1923.

PATENTNI SPIS BR. 1424.

Société Schneider & Co., Paris.

Uredjenje za osiguranje kod podmorskih mina za blokadu.

Prijava od 25. marta 1921.

Važi od 1. marta 1923.

Pravo prvenstva od 7. maja 1914. (Francuska).

Predmet ovoga izuma jest uredjenje za osiguranje kod podmorskih mina za blokadu, koje upaljuju pomicanjem udarnog klina pri sudaru sa kljunom broda, a delovanjem već unapred nategnute pružine.

Novi način zatvara pomicanje udarnog klina, čim je konop, koji spaja plivača sa sidrom labav. To je osobito u onim slučajevima, kada se konop otrgne, usled čega se plivač digno na površinu i prepušten je samom sebi, te je tako jako opasan za brodarstvo, ako se ne učini štetnim u trenutku kada se otrgne.

Novo uredjenje učini minu neškodljivom sledećim sredstvima: Upaljujuća kapica, koja se upali udarcem udarnog klina metnuta je na pomoćni dio, koji je izvrgnut delovanju nategnutosti konopa i smešten je tako, da se omot upaljive patrone dovede izvan delokruga udarnog klina, čim je konop koji drži plivača labav. Medju ostalim, na praktičan način izvedbe spojeno je ovo osiguranje sa zavorom, koji može spriječiti svako kretanje udarnog klina prouzrokovano delovanjem svoje pružine.

Ovo osiguranje daje se odstraniti samo delovanjem pomične upaljive patrone ili njezinog nosioca.

Na crtariji je predložen način izvedbe ovoga izuma:

Slika 1 je presek po glavnoj ravnini mine, pokazujući je kada je konop labav.

Slika 2 pokazuje isto u položaju, kada je konop nategnut.

Slika 3 je presjek po crti I—I gornjeg dela slike 1 pokazujući vrhove udarnog klina.

Upaljiva patrona B ima dvije upaljive kapice b, b¹ promične u cevi a, koja se sastoji

n. pr. od unutrašnjeg omota, koji sadržava praskavu tvar A.

Donjim delovima omota B kod b² i b³ spojen je isti za dvije poluge c² i c³ zaglavljene na dvije osi e, e¹, spojene sa stijenom C plivača mine; poluge c², c³ spojene su takodjer na osovinama e⁴, e⁵ na štapu D posrednim komadom d.

Štap D vodjen je uz plivač, prolazi kroz njegovu stijenu, zrakoprazno zatvorenu sa d¹ i nosi obruč E, na kojem je pričvršćen konop F, koji spaja plivač sa sidrom.

Opruga d² upire se jednim dijelom na čvrsti deo d³ plivača, drugim delom na poprečni komad d, tako da ovaj komad pritišće prema gore.

S druge strane, nosi gornji deo dve izbočine b⁴, b⁵, koje su nasuprot donjih krakova dvaju kučastih poluga g¹ g². Ove su člankovito pričvršćene kod g³ i g⁴ na poprečni komad g, koji je pričvršćen na osovini G, duž koje se pomiče udarni klin H. Poluge dovedu se u položaj na slici 1 pritiskom dvaju pružina g⁵, g⁶, koje su jednim svojim krajem pričvršćene na poprečnom komadu g. U tom položaju zapiru gornji krakovi kučaste poluge udarni klin i ne daju mu da se pomiče prema dole.

Udarni klin H izvrgnut je delovanju opruge h. Na njemu su dva vrha h¹, h² (sl. 3), koja stoje na suprot upaljivih kapica b, b¹ i na poznati način udare u te kapice, čim neosigurani udarni klin udarom kljuna broda i delovanjem opruge h poskoči napred; uvjet toga jest, da su upaljive kapice pre toga dovedene u delokrug vrhova udarnog klina, kako će se to dalje protumačiti.

Kad je konop F nategnut (slika 2) podignuta je upaljiva patrona B sa štapom D, poprečnim komadom d i polugama C², C³ pri nategnutoj opruzi d² u svoj najviši položaj, u kojem izbočine b⁴, b⁵ podižu donje krakove kučaste poluge g¹, g², a gornje krakove raširuju na stranu, tako da je udarni klin slobodan.

Ako u ovom trenutku udari brod na plivača, što prouzrokuje delovanje usled upaljenja, t. j. oslobodio udarni klin, pri čemu ostaje konop nategnut, odskoči udarni klin prema upaljivim kapicama, koje su mu na putu.

Ako, naprotiv, kako se često događa, udarac prouzrokuje kretanje plivača, usled kojeg bude konop labav, oslobodi se svakako udarni klin radnjom upaljive sprave usled delovanja udara. Ipak su upaljive kapice, pošto konop nije nategnut, izvan delovanja udarnog klina (sl. 1) i ovaj ne može da sledi delovanje svoje pružine, pošto je zatvoren zavornim polugama. Ove se ne pomaknu na stranu, te se udarni klin ne oslobodi, dok se konop za vreme kretanja plivača usled udara iznova nategne i izvrgne upaljive kapice delovanju udarnog klina.

Ovo uredjenje ima sledeće tri prednosti spram do sada već poznatih sličnih uredjenja.

1. U trenutku sudara dozvoljava bez posredovanja zračnih jastuka ili sličnih nesigurnih posrednih sredstava udarac udarnog klina na upaljive kapice, i onda ako udarac broda na plivača mine privremeno prekine napetost konopa, koji spaja plivača sa sidrom.

2. Da se mina može dostignuti na poznati način daje uredjenje dvostruku sigurnost protiv svake neželjenosti eksploziji:

a) zapiranjem udarnog klina;

b) udaljavanjem upaljivih kapica od udarnog klina.

Teški posao hvatanja čitavog niza mina postaje znatno manje opasan, te momčad nije prepuštena više prekidu ili labavosti samo jedne jedine pružine, kako je kod poznatih uredjenja.

3. Neškodljivost plivača mine, koja se oslobodi i bude sama sebi prepuštena osigurana je bolje dvostrukim uredjenjima sigurnosti iz istih gore navedenih razloga.

PATENTNI ZAHTEVI:

1. Uredjenje za osiguranje kod podmorskih mina, da se spriječi upaljenje naboja delovanjem udarca, za vrijeme dok je konop koji spaja plivača sa sidrom labav, naznačeno time što je upaljiva patrona, koja prima udarac udarnog klina, tako pričvršćena na pomičnom dijelu, da stoji izvan delokruga udarnog klina, dok konop nije nategnut, a da kad se konop nategne pomični deo dodje u takav položaj, da su upaljive kapice izvrgnute delovanju udarnog klina.

2. Način izvedbe uredjenja prema zahtevu 1. naznačen time, što se pomični deo koji nosi upaljivu patronu pomiče u okomitom smeru i sastoji se od podnožja, koje je spojeno polugama člankovito pričvršćenih na čvrstim podlogama sa štapom na koji deluje pružina, pri čemu deluje vlak konopa protivno delovanju opruge i težini upaljive patrone i njezinog nosača.

3. Način izvedbe uredjenja prema zahtjevu 1. naznačen time, što kretanje dela, koji nosi upaljivu patronu, kojim dovodi upaljive kapice u delokrug udarnog klina, prouzrokuje ujedno uništenje zavornog uredjenja, koje drži udarni klin u sigurnom položaju.

Fig. 1.

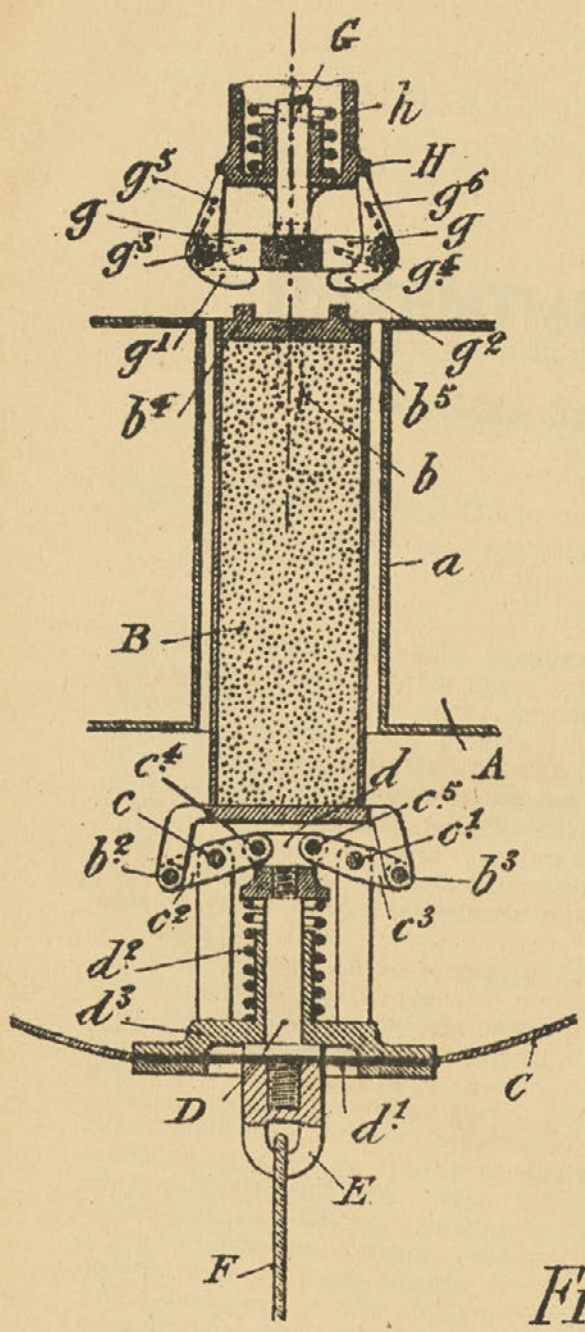

Fig 2

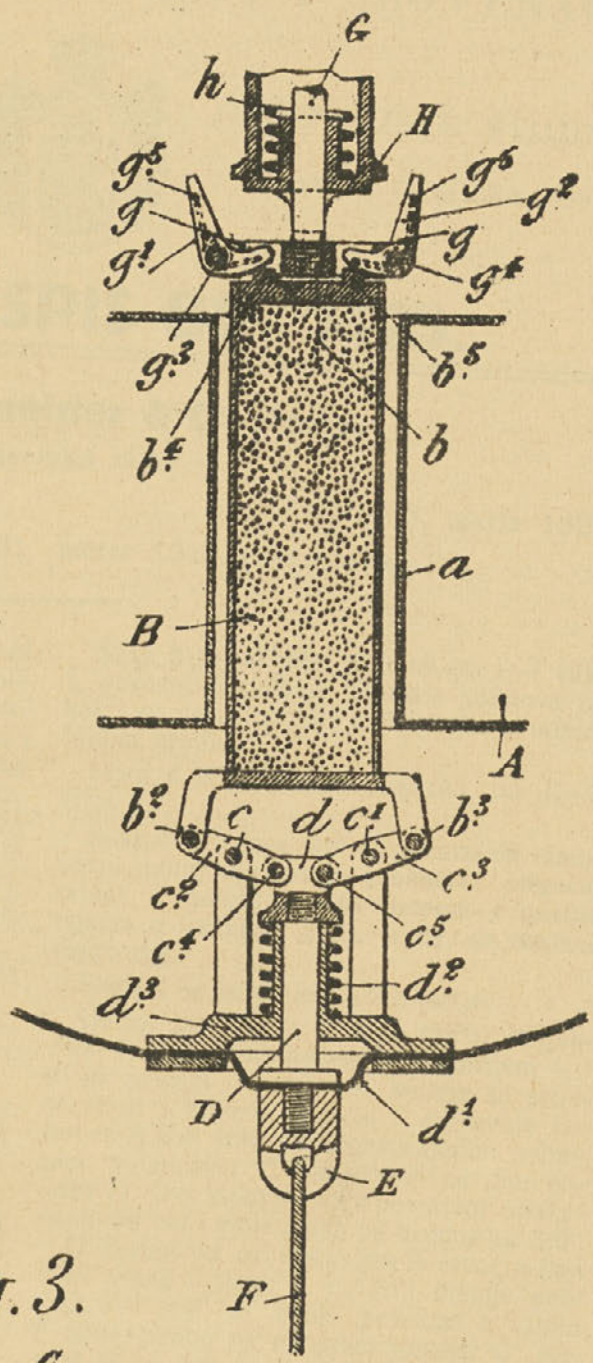

Fig. 3.

